

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 435/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. H., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., B., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 28/91 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2011 doručená sťažnosť Ing. M. H., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 28/91, ktorou žiadal vydať tento nález:

„1/ Okresný súd Bratislava IV vo veci návrhu na určenie, že rozviazanie jeho pracovného pomeru zo strany jeho zamestnávateľa, Č., výpoveďou zo dňa 28. 8. 1990 je neplatné, prejednávaneho pod sp. zn. 7 C 28/91 porušil právo sťažovateľa Ing. M. H., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2/ Okresnému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 28/91 vo veci návrhu na určenie, že rozviazanie jeho pracovného pomeru zo strany jeho zamestnávateľa, Č., výpoveďou zo dňa 28. 8. 1990 je neplatné prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3/ Ing. M. H. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 12.000,- €, ktoré je Okresný súd Bratislava IV povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti a pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 28/91, sťažovateľ ako žalobca doručil okresnému súdu (býv. Obvodnému súdu Bratislava 4) 1. februára 1991 žalobu, ktorou sa domáhal proti Č. (ďalej len „žalovaný“) určenia, že rozviazanie pracovného pomeru sťažovateľa výpoveďou žalovaného z 28. augusta 1990, podľa ktorej sa mal pracovný pomer skončiť 30. novembra 1990, je neplatné a pracovný pomer sťažovateľa u žalovaného ďalej trvá, a zaplata „straty na zárobku“. Svoju žalobu sťažovateľ odôvodnil tým, že nesúhlasí s výpovedným dôvodom [§ 46 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce účinného v čase výpovede] uvedeným vo výpovedi, ktorý je v rozpore so skutočnosťou, a výpoveď je „výplodom prívržencov bývalých totalitných štruktúr, ktorí sa snažia zbaviť sa pre nich tzv. nepohodlných pracovníkov, aby si mohli znovu upevniť svoje funkčné a finančné pozície. Nie je to nič iné ako maskovaná pomsta za viacero mojich sťažností proti nim v období totality, za porušovanie zákonnosti a diskrimináciu a šikanovanie mojej osoby, ktoré dodnes nie sú vybavené, čo je taktiež v rozpore s platnými predpismi. Odporca nikdy nesplnil ani podmienku platnosti právneho úkonu vyplývajúceho zo Zákonníka práce, t. j. písomnú výpoveď doručiť mojej osobe do

vlastných rúk.“ Sťažovateľ poukázal na to, že opatruje svoju ťažko chorú matku, čo vyžaduje, aby bol zamestnaný v jej blízkosti.

V priebehu konania pred okresným súdom po tom, čo bolo sťažovateľovi súdom doručené 13. januára 1992 podanie žalovaného z 10. septembra 1991 – odvolanie výpovede z pracovného pomeru, sťažovateľ vzal svoju žalobu späť a požiadal okresný súd o zastavenie konania (ako to vyplýva z úradného záznamu na č. 1. 24). Okresný súd uznesením č. k. 7 C 28/91-43 z 11. januára 1993 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ 1. apríla 1993 odvolanie. V odvolaní poukázal na to, že ho podáva v zákonnej lehote, pretože „uznesenie /7C28/91-43/“ bolo „doručené dňa 17.3.1993“. Ďalej uviedol, že podal proti sudcovi, ktorému bola vec pridelená, námietku zaujatosti (19. septembra 1991), pričom vec mala byť predložená nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti a až potom mal okresný súd vo veci ďalej konať. Celý postup okresného súdu označil sťažovateľ za taký, ktorý je v rozpore s platnými predpismi a skutočnosťou, poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu nerešpektuje dôvody uvedené sťažovateľom v jeho odvolaní proti skoršiemu rozhodnutiu okresného súdu o zastavení konania, ktorému býv. Mestský súd v Bratislave (ďalej len „mestský súd“) uznesením sp. zn. 7 Co 104/92 vyhovel (skoršie rozhodnutie okresného súdu o zastavení konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie), a navyše odôvodnenie napadnutého rozhodnutia uvádza lživé tvrdenia, napr. že žalovaný vo svojom písomnom odvolaní výpovede z 10. septembra 1991 vyzval sťažovateľa na nástup do práce, pretože „nič takého tam odporca nenapísal, predsa vie, že lekárov suplovať nemôže“. Mestský súd o podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 7 Co 110/93 z 21. mája 1993 tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 7 C 28/91-43 z 11. januára 1993 ako vecne správne potvrdil, čo odôvodnil takto:

„Odvolací súd v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, podľa § 214 ods. 2 písm. c/ O. s. p. prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia pojednávania a rozhodnutie ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil. Predmetom konania je návrh na určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru výpoveďou odporcu zo dňa 28. 8. 1990 a náhradu mzdy. Odporca listom zo dňa 10. 9. 1991 č. 75/91/110.1 podľa § 44 ods. 3 Z.p. túto výpoveď odvolal a požiadal prvostupňový súd

o doručenie listu o odvolaní výpovede navrhovateľovi. Podľa úradného záznamu zo dňa 13. 1.1992 (č. l. 24) bol navrhovateľovi doručený list odporcu o odvolaní výpovede, k čomu navrhovateľ uviedol, že s odvolaním výpovede z pracovného pomeru súhlasí, že návrh berie späť. Podmienka požadovaná ust. § 44 ods. 3 Z. p. bola týmto splnená a výpoveď odporcu daná navrhovateľovi platne odvolaná. Správne preto prvostupňový súd v súlade s ust. § 96 ods. 1 a 3 O. s. p. konanie zastavil. K odvolaniu navrhovateľa treba uviesť, že prvostupňový súd mal po zrušení jeho pôvodného rozhodnutia odvolacím súdom povinnosť vo veci ďalej konať, nakoľko rozhodnutím odvolacieho súdu zo dňa 30. 10. 1992 č. k. 12 Nc 14/92 predseda senátu ObS Bratislava 4 JUDr. T. M. nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Ďalšie okolnosti uvádzané navrhovateľom v odvolaní na posúdenie veci nemajú právny význam, nie je preto možné na tieto prihliadať. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.“

Ako ďalej vyplýva z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 28/91, uznesenie mestského súdu sp. zn. 7 Co 110/93 z 21. mája 1993 bolo doručované žalovanému, ktorý ho prevzal 21. júna 1993 a doručované bolo aj sťažovateľovi na adresu „Ing. M. H., B.“. Z poštovej doručky založenej v spise okresného súdu sp. zn. 7 C 28/91 vyplýva, že táto zásielka bola doručená 22. júna 1993, pričom k dátumu prevzatia písomnosti je pripojený nečitateľný podpis.

Sťažovateľ sa listami z 28. marca 2009 a 8. júna 2009 obrátil na predsedu okresného súdu a uviedol, že súdny spor vedený pod sp. zn. 7 C 28/91 považuje za „nedokončený“, žiada, aby sudca JUDr. M. bol disciplinárne stíhaný za jeho lajdácky postup vo veci, pretože do dnešného dňa nebolo sťažovateľovi doručené uznesenie okresného súdu z 11. januára 1993. Predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2041/09 z 3. júla 2009 odpovedal sťažovateľovi a uviedol, že jeho sťažnosť prešetril a zistil, že mu bolo doručené aj uznesenie okresného súdu č. k. 7 C 28/91-43 z 11. januára 1993, ktorým bolo konanie zastavené, a aj uznesenie mestského súdu sp. zn. 7 Co 110/93 z 21. mája 1993, ktorým bolo toto uznesenie okresného súdu potvrdené, v dôsledku čoho bola vec právoplatne skončená ešte v roku 1993. Preto predseda okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná. Na ďalší list sťažovateľa reagoval predseda súdu obdobne.

Sťažnosť na porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom

okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 28/91 doručení ústavnému súdu odôvodnil sťažovateľ tým, že konanie nepovažuje dosiaľ za skončené, pretože mu nebolo doručené rozhodnutie o jeho odvolaní, ktoré podľa dostupných vedomostí bolo vydané odvolacím súdom 21. mája 1993, v dôsledku čoho toto rozhodnutie nenadobudlo dosiaľ právoplatnosť. Poukázal na to, že z doručení o doručovaní uznesenia mestského súdu sp. zn. 7 Co 110/93 z 21. mája 1993 založených v spise vyplýva, že toto rozhodnutie prevzala 22. júna 1993 sťažovateľova manželka. Rozhodnutie malo byť sťažovateľovi doručené do vlastných rúk. Na jeho doručenie nemožno aplikovať ani § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase, pretože nebol dodržaný ani postup podľa tohto ustanovenia. Skutočnosť, že rozhodnutie prevzala manželka sťažovateľa, majú potvrdzovať aj kópie iných doručení, ktoré sťažovateľ predložil ústavnému súdu, na ktorých je podpis manželky sťažovateľa, kde pri podobnom podpise je uvedené, že zásielku prevzala manželka sťažovateľa. Navyše, v rozhodnom čase sa sťažovateľ v mieste doručovania nezdržiaval, pretože sa zdržiaval v obci P. a staral sa o svoju chorú matku. Do vlastných rúk mu nebolo doručené ani rozhodnutie okresného súdu z 11. januára 1992. Sťažovateľ pripojil k sťažnosti ústavnému súdu čestné vyhlásenie svojej manželky Ing. S. H. z 13. apríla 2011, v ktorom manželka sťažovateľa uviedla, že ona bola tou osobou, ktorá prevzala zásielky od okresného súdu 18. marca 1993 a 22. júna 1993, ktoré neboli adresované do vlastných rúk sťažovateľa. V čestnom vyhlásení uviedla i to, že sťažovateľ sa staral (v bližšie neuvedenom čase) o svoju chorú matku mimo mesta B. V závere čestného vyhlásenia vysvetlila, že ho podáva z dôvodu, že okresný súd pod vedením jeho predsedu a jeho sudca JUDr. M. „*hrubým spôsobom porušovali a obchádzali zákony vč. zákona o doručovaní rozhodnutí súdu do vlastných rúk a podvádzali manžela počas celého súdneho sporu tým, že zneužívali svoje nezákonné kroky na nezákonnosti takého rozsahu, ktorými poškodili nie len manžela ale aj celú rodinu a dokonca dodnes neukončený súdny spor si dovolili vedome nezákonne vyhlásiť za právoplatne ukončený*“. Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol, že v dôsledku toho, že mu nebolo doručené ani rozhodnutie o zastavení konania okresným súdom, dosiaľ mu neuplynula ani len lehota na podanie odvolania proti nemu. Keďže konanie pred okresným súdom dosiaľ nebolo právoplatne skončené, nejde o zložitý prípad skutkovo ani právne, okresný súd vo veci

nekonal od 21. mája 1993 dosiaľ vôbec, jeho postup je zbytočným priet'ahom vo veci, a preto dochádza k porušeniu jeho označených práv.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť preto možno považovať tú s'ťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že k porušeniu jeho základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo tým, že okresný súd mu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 28/91 dosiaľ nedoručil do vlastných rúk uznesenie okresného súdu č. k. 7 C 28/91-43 z 11. januára 1993 o zastavení konania a najmä uznesenie mestského súdu sp. zn. 7 Co 110/93 z 21. mája 1993, ktorým bolo rozhodnutie okresného súdu potvrdené, pretože obe tieto rozhodnutia doručil jeho manželke.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu sťažovateľom označeného orgánu verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný právny prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv nepokračovalo (IV. ÚS 300/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Ako vyplýva z obsahu spisu okresného súdu, je zrejmé, že sťažovateľ v priebehu konania pred okresným súdom po doručení odvolania výpovede z pracovného pomeru žalovaným prostredníctvom súdu vzal 13. januára 1992 svoju žalobu späť a požiadal súd o zastavenie konania (č. l. 24). Je teda zrejmé, že v čase od 13. januára 1992 nebolo

predmetom konania meritórne rozhodovanie o sťažovateľom uplatnenom práve na určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru danej mu žalovaným. Rovnako zrejme je i to, že od tohto času bola právna neistota sťažovateľa o otázke platnosti alebo neplatnosti výpovede z pracovného pomeru sťažovateľa odstránená, a od tohto času nemožno hovoriť ani o tom, že by právne postavenie sťažovateľa v otázke, s ktorou sa obrátil na súd, bolo naďalej neisté.

S ohľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že vo vzťahu k tvrdenému porušeniu sťažovateľom označených práv je bez významu a najmä bez potrebnej príčinnej súvislosti ďalšie sťažovateľom opísané konanie všeobecných súdov po tom, čo dôvod sporu, ktorý mal okresný súd prerokovať, odpadol a sťažovateľ svoju žalobu vzal späť.

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2011